

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo financija - finansija
Porezna uprava FBiH
Kantonalni porezni ured Sarajevo
Odsjek za inspekcijski nadzor

Broj:13-09-02-15-11-480/15
Sarajevo, 03.06.2016.godine

Na osnovu člana 64. stav 6. i 7. Zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", broj 33/02,28/04, 57/09, 40/10,27/12,7/13,71/14 i 91/15), člana 126. stav 1. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH ("Sl. novine F BiH", broj: 33/05) i člana 200. Zakona o upravnom postupku ("Službene novine FBiH", broj: 2/98 i 48/99) u postupku inspekcijskog nadzora kod poreznog obveznika u postupku inspekcijskog nadzora kod poreznog obveznika **Asocijacija kompozitora- muzičkih stvaralaca Asocijacija skladatelja- glazbenih stvaralaca "AMUS" Sarajevo, ulica Obala Kulina bana br. 22, Općina Stari Grad, JIB 4200960120004**, inspektori Odsjeka za inspekcijski nadzor donose:

RJEŠENJE
o dodatno utvrđenim poreznim obavezama

Nalaže se poreznom obvezniku **Asocijacija kompozitora- muzičkih stvaralaca Asocijacija skladatelja- glazbenih stvaralaca "AMUS" Sarajevo, ulica Obala Kulina bana br.22, Općina Stari Grad**, da izvrši uplatu dodatno utvrđenih poreznih obaveza po Zapisniku o inspekcijskom nadzoru broj: 13-09-02-15-10-480/15 od 17.05.2016. godine i to:

R /b	Vrsta obaveze	Iznos obaveze	Uplaćeno	Za uplatu	Vrsta priho	Uplatni račun	Naziv banke	Šifra opći.
1.	Porez na dohodak	402.428,74	90.396,30	312.032,44	716113	3380002210019263	Uni Credit	109
2.	Kamata poreza na dohodak	71.321,42	0,00	71.321,42	716113	3380002210019263	Uni Credit	109
	UKUPNO:	473.750,16	90.396,30	383.353,86				

1. Na iznos porezne obaveze koji nije plaćen do dana obračuna kamata 09.05.2016. godine, dužni ste obračunati i uplatiti kamatu po stopi od 0,04% za svaki dan zakašnjenja, do dana uplate naloženih obaveza.

2. Porezni obveznik u zakonom propisanom roku je dostavio primjedbe na Zapisnik.

O b r a z l o ž e n j e

U postupku inspekcijskog nadzora kod poreznog obveznika **Asocijacija kompozitora- muzičkih stvaralaca Asocijacija skladatelja- glazbenih stvaralaca "AMUS" Sarajevo ul. Obala Kulina bana br.22, Općina Stari Grad**, izvršenog za period od 01.01.2010.-25.05.2015.godine u predmetu potpunog inspekcijskog nadzor iz nadležnosti Porezne uprave Federacije BiH, sačinjen je Zapisnik o inspekcijskom nadzoru broj: 13-9-02-15-10-480/15 od 17.05.2016.godine.

Nadzorom su utvrđene obaveze za uplatu javnih prihoda u ukupnom iznosu od 473.750,16 KM. Uplaćen je iznos od 90.396,30KM, te ostaje za uplatu iznos 383.353,86KM.

Na činjenično stanje, utvrđeno Zapisnikom o inspekcijskom nadzoru broj: 13-09-02-15-10-480/15 od 17.05.2016.godine pravno lice "AMUS" Sarajevo ul. Obala Kulina bana br.22, Općina Stari Grad je u zakonskom roku uložilo prigovor.

Utvrđene obaveze za uplatu obračunate su uz slijedeće obrazloženje:

-UGOVORI O ISKLJUČIVOM USTUPANJU IMOVINSKIH AUTORSKO-PRAVNIH OVLAŠTENJA

Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“, broj:63/10) uređen je sistem ostvarivanja prava autora i titulara srodnih prava u BiH. Kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava znači ostvarivanje ovih prava za više autorskih djela, većeg broja autora zajedno, posredstvom pravnih lica specijalizovanih samo za tu djelatnost, koja ispunjava sve uslove propisane zakonom i koja imaju dozvolu Instituta za intelektualno vlasništvo BiH. To znači, da je obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava moguće samo ako su kumulativno ispunjeni slijedeći uslovi, i to: da je pravno lice specijalizovano samo za tu djelatnost, da ispunjava sve uslove propisane zakonom, i da je za te poslove dobilo dozvolu Instituta za intelektualno vlasništvo BiH.

S obzirom da kolektivnu organizaciju osnivaju autori, ona je u mandatnom odnosu sa autorima i sve poslove obavlja u svoje ime i za njihovu korist, što je jedna od najbitnijih karakteristika cijelog sistema kolektivnog ostvarivanja prava.

Jedna od posebnosti sistema kolektivnog ostvarivanja prava jeste uvođenja tzv.zakonskog monopola jednoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava koja se odnose na istu vrstu prava na istoj vrsti djela (član 6.stav (3) Zakona).

Shodno odredbama člana 20.Zakona, autorska imovinska prava sadrže:

- Pravo reproduciranja;
- Pravo distribuiranja;
- Pravo davanja u zakup;
- Pravo saopštavanja javnosti;
- Pravo prerade;
- Pravo audiovizuelnog prilagođavanja.

Zaključujući Ugovore o isključivom ustupanju imovinskih-autorsko pravnih ovlaštenja, autor vrši prenos pojedinih autorskih imovinskopravnih ovlaštenja i drugih prava autora, istovremeno potražuju i od korisnika djela određenu naknadu za ovlaštenja koja je ustupio. Zakon određuje princip pisane forme ugovora za sve pravne poslove kojima se prenose autorska imovinska prava ili druga prava autora ili kojima se daju dozvole za iskorištavanje autorskih djela (osim određenih izuzetaka).

Prenos autorskih imovinskih prava ili drugih prava autora uvijek se vrši uz naknadu, osim određenih izuzetaka navedenih u Zakonu.

Autor ima pravo da odluči da svoja prava ostvaruje sam, za svako pojedinačno autorsko djelo, ili posredstvom svog zastupnika (individualno ostvarivanje prava).

Druga mogućnost autora je da svoja prava ostvaruje u sistemu kolektivnog ostvarivanja prava, putem posebne organizacije osnovane u skladu sa Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava.

Osnovne odlike modernog Sistema kolektivnog ostvarivanja prava su: neprofitni karakter organizacije; specijalizacija organizacije za kolektivno ostvarivanje određenih prava na određenim vrstama predmeta zaštite; de iure i de facto monopolski položaj organizacije; demokratičnost upravljanja organizacijom; transparentnost njenog rada; zabrana diskriminatorne prakse organizacije prema pojedinim titularima prava, kao i prema pojedinim korisnicima; pravičnost u raspodjeli ubranih naknada titularima prava; efikasnost u materijalnom poslovanju; kao i državni nadzor nad radom organizacije.

-Kolektivna organizacija nema svoja vlastita sredstva i ona ostvaruje prihode isključivo od korištenja prava svojih članova i tako upravlja tuđim novcem.

Korisnici autorskih prava, kao RTV ili ugostiteljski objekti koji žele legalno koristiti zaštićena autorska djela zaključuju ugovore sa AMUS-om, kao organizacijom za kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava. To je udruženje i specijalizirano pravno lice čija je osnovna djelatnost kolektivno ostvarivanje i zaštita autorskih prava, što znači ostvarivanje ovih prava za više autorskih djela većeg broja autora zajedno, a po osnovu licence, tj. dozvole za kolektivno ostvarivanje autorskih prava muzičkih djela koju je dobio Rješenjem Instituta za intelektualno vlasništvo od 21.06.2012.godine.

Zaštita autorskih prava se postiže naplatom ugovorene naknade od svih korisnika muzičkih djela koje zastupa AMUS. To konkretno znači da svi oni koji na bilo koji način reprodukuju muzička djela, ponajprije ugostitelji, trebaju potpisati ugovor sa AMUS-om u kojem će se utvrditi konkretan iznos naknade i ugovorenu naknadu uplaćivati na predviđene račune.

Tarifa koju plaćaju elektronski mediji, lokalne i private TV stanice utvrđena je Kolektivnim ugovorom u vezi sa korištenjem muzičkih dijela emitovanjem koji je zaključen sa Asocijacijom privatnih radio i TV stanica BIH (PEM), Asocijacijom elektronskih medija u BIH (AEM) i Udruženjem lokalnih radio stanica (URS), (Službeni glasnik BIH", broj:80/12) i Aneksom kolektivnog ugovora ("Službeni glasnik BIH", broj: 25/13), Ugovorom i uvjetima dozvole za korištenje muzike u televizijskim programima koje distribuiraju članovi Asocijacije kablovskih operatera i distributera mrežnih usluga u BIH, koji je zaključio Sine Qua Non do dana 21.05.2010.godine.

"AMUS" Sarajevo sa Autorima-nosiocima autorskog prava zaključuje **Ugovore o isključivom ustupanju imovinskih-autorsko pravnih ovlaštenja.**

Ovim ugovorom autor-nosilac autorskog prava ustupa AMUS-u svoja imovinska autorsko-pravna ovlaštenja koja proizilaze iz:

Član 1.

- Prava javne izvedbe i saopštavanja javnosti scenskih djela (tzv.mala prava)
- Prava javnog prikazivanja i saopštavanja javnosti scenskih muzičkih i koreografskih djela (tzv.velika prava)
- Prava snimanja, umnožavanja i stavljanja u promet audiovizuelnih djela (tzv.prava mehaničke reprodukcije)
- Prava javnog prenošenja, predstavljanja i izvođenja (tzv.prava radiodifuznog emitovanja)
- Prava korištenja autorskih prava u kinematografskim i drugim audiovizuelnim djelima prema sporazumu s odgovarajućim organizacijama u saglasnosti sa zakonom, kao i ostvarivati i druga autorska i njima srodna prava.

Član 2.

Autor-Nosilac autorskog prava ovlašćuje i obavezuje AMUS da u svoje ime, a za njegov račun vrši:

- **Sklapanje ugovora o prijenosu neisključivih prava korisnicima za korištenje autorskih djela iz baze podataka Udruženja** pod jednakim uslovima za iste vrste korisnika, za iste vrste djela i za iste načine korištenja,
- Sklapanje kolektivnih ugovora s reprezentativnim udruženjima korisnika o uslovima za korištenje autorskih djela,
- Objavljivanje usaglašene tarife o visini naknada za korištenje autorskih djela i upoznavanje korisnika s visinama tih naknada,
- **Naplatu naknade za korištenje autorskih djela,**
- Raspodjelu naplaćenih, odnosno primljenih naknada autorima prema unaprijed određenim pravilima o raspodjeli,

- Kontrolu nad korištenjem autorskog djela koja čine repertoar/bazu podataka Udruženja,
- Pokretanje i vođenje postupka zaštite kod sudova i drugih državnih organa u slučaju povrede prava koja ostvaruje i štiti Udruženje,
- Sklapanje ugovora sa stranim kolektivnim organizacijama i njihovim udruženjima,
- Druge aktivnosti koje su povezane sa kolektivnim ostvarenjem prava i koje mogu razumno predstavljati troškove poslovanja Udruženja (obrazovne i promotivne aktivnosti za podizanje svijesti o potrebi poštivanja autorskog prava, njegove zaštite i slično). U promotivne aktivnosti udruženja treba uključiti sve radiostanice i televizije koje su registrirane u Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH (RAK), zbog ravnopravnosti korisnika.

Član 3.

AMUS se obavezuje da će ostvarivati autorska prava autora-nosioca autorskog prava pod jednakim uslovima koja ostvaruje za sve članove i inostrane autore i nosioce autorskog prava u skladu sa zakonom, međunarodnim ugovorima, općim aktima i odlukama organa upravljanja AMUS-a.....

.....

“AMUS” Sarajevo kao članica CISAC-a (međunarodni sistem kolektivnog ostvarivanja autorskih prava) je obavezna poštivati pravila propisana od strane CISAC –a odnosno ista je obavezna koristiti zajednički informacioni sistem CoSIS kao jedinstvenu bazu podataka IPI koja sadrži podatke o autorima i njihovim djelima, a izrađena je od strane Švicarskog društva za zaštitu autorskih i muzičkih djela SUIZA.

Autorske naknade za izvedena muzička djela razlikuju se po vrstama ubiranja, te se na osnovu toga unose u odgovarajuće reparticione klase.

Pravilnikom o zaštiti autorskih muzičkih prava i raspodjeli autorskih naknada su definisane slijedeće klase:

- radio i televizija,
- komercijalne radio i televizijske stanice,
- koncerti umjetničke muzike,
- koncerti popularne muzike,
- priredbe i ugostiteljski objekti sa živom muzikom.

Inspeksijskim nadzorom je utvrđeno da „AMUS“ Sarajevo -kolektivna organizacija nema svoja vlastita sredstva i ona ostvaruje prihode isključivo od korištenja prava svojih članova i tako upravlja tuđim novcem.

Naime, kupcima- korisnicima usluga (RTV stanice, kablovski emiteri, ugostitelji....) se fakturiše „Autorska naknada o davanju dozvole za korištenje autorskih muzičkih djela“.

Oni uplaćuju novac na žiro-račun AMUS-a na osnovu ispostavljenih faktura (predhodno su zaključeni ugovori).

Ovako prikupljena sredstva idu u raspodjelu.

Raspodjelu naplaćenih, odnosno primljenih naknada autorima „AMUS“ Sarajevo vrši prema unaprijed određenim pravilima o raspodjeli, što je definisano Pravilnikom o ostvarivanju autorskih prava.

U pogledu raspodjele ubranih sredstava (ukupno naplaćenog prihoda) na ime naknade za korištenje autorskih djela nadzorom je utvrđeno da, od svih ukupno ostvarenih sredstava kolektivna organizacija izdvaja sredstva za pokrivanje troškova svoga rada (plaće, naknade, doprinosi, porezi, tekući troškovi, režijski troškovi i sl.).

Takođe je Pravilnikom kolektivne organizacije predviđeno da se dio neto prihoda kolektivne organizacije odvoji za socijalne i kulturne svrhe, fond za poticanje odgovarajućeg umjetičkog i kulturnog stvaralaštva, te fond za žalbe i prigovore.

.Ostatak sredstva kolektivna organizacija raspoređuje svojim članovima i to na osnovu softverske aplikacije.

Pojedinačna raspodjela autorskih naknada vrši se za zaštićena djela koja su se pojavila u programima koji su dostavljeni Agenciji u određenom roku za jednu kalendarsku godinu. Autorske naknade po osnovu javnih izvođenja obračunavaju se i isplaćuju domaćim i stranim autorima jedanput godišnje za proteklu kalendarsku godinu.

Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da je porezni obveznik "AMUS" u kontrolisanom period vršio isplate naknada za prenos prava za korištenje autorskih djela po osnovu zaključenih Ugovora o o isključivom ustupanju imovinskih, autorsko - pravnih ovlaštenja. Prilikom isplate članovima-autorima na ime naknada od ustupanja imovinskih prava i oporezivanja istih **porezni obveznik AMUS se poziva na odredbe člana 12. stav(1) koji propisuje:**"dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak koji fizičko lice ostvari samostalnim trajnim obavljanjem djelatnosti kojom se bavi kao osnovnim ili dopunskim zanimanjem s ciljem ostvarenja dohotka., odredbe člana 12. **Stav (2) koji propisuje:**"u dohotke od samostalne djelatnosti ubrajaju se dohoci od:1)obrtu i djelatnosti srodnih obrtu, 2)poljoprivrede i šumarstva, 3)slobodnih zanimanja, **4)drugih samostalnih djelatnosti:** "Drugim samostalnim djelatnostima u smislu stava 2.tačka 4.ovog člana smatraju se:1)djelatnost članova predstavničkih organa vlasti, 2)djelatnost članova skupština i nadzornih odbora privrednih društava, upravnih odbora, stečajnih upravitelja i sudija porotnika koji nemaju svojstvo zaposlenika u sudu, **3)povremene samostalne djelatnosti kao što su:povremene djelatnosti naučnika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudija i delegate i druge djelatnosti koje se obavljaju uz neku osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost.**

Takođe se poziva na odredbe člana 15.Zakona (poslovni rashodi) stav8)koji propisuje:"licima koja kao naučnici, umjetnici, stručnjaci, novinari i druga lica u okviru djelatnosti iz člana 12. stav 4.tačka 3.ovog Zakona ostvaruju autorske naknade rashodi su priznaju u visini od 30% ostvarenog prihoda ili u stvarnom iznosu".

Pozivaju se na isplate naknada koje se isplaćuju po osnovu djelatnosti iz člana 12. stav 4. tačka 3), podliježu obavezi obračunavanja i plaćanja doprinosa iz osnovice za osnovno zdravstveno osiguranje na teret osiguranika po stopi od 4% koja je propisana članom 10a. stav 1. tačka1. Zakona o doprinosima i na teret isplatioca primanja doprinos za PIO/MIO po stopi od 6%, kao i obavezi plaćanja akontacije poreza na dohodak po stopi od 10% član 30. stav 2. Zakona o porezu na dohodak, od osnovice koju čini bruto naknada umanjena za iznos doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje na teret osiguranika. Po izvršenim isplatama podnosi PUFBIH obrazac AUG-1031(b)autorski honorari).

Kolektivnu organizaciju osnivaju autori, ona je u mandatnom odnosu sa autorima i sve poslove obavlja u svoje ime, a za njihov račun, što je jedna od najbitnijih karakteristika cijelog sistema kolektivnog ostvarivanja prava. Kolektivna organizacija nema svoja vlastita sredstva i ona ostvaruje prihode isključivo od korištenja prava svojih članova i tako upravlja tuđim novcem.

U postupku nadzora je utvrđeno da ukupno prikupljena novčana sredstva, naplaćena od strane AMUS-a kao ugovorena naknada za ustupanje autorskih prava, od korisnika muzičkih djela-kupaca, nisu predmet oporezivanja.

Naime,od ukupno prikupljenih novčanih sredstava AMUS prvo podmiruje vlastite troškove (plaće, doprinosi, naknade iz radnog odnosa, dnevnice, putni troškovi, režijski troškovi, materijalni troškovi i sl.), izdvaja sredstva za socijalne namjene, sredstva za doprinose, fond za rezerve, fond za neprepoznata djela. Nakon podmirenja naprijed navedenih kategorija ostatak prikupljenih

sredstava raspodjeljuje se na tantjeme i oporezuje na način naprijed naveden (osnovica umanjena za rashode od 30%).

Inspeksijskim nadzorom je utvrđeno da se u konkretnom slučaju AMUS-a radi o prihodu od imovinskih-autorskih prava, a osnovna djelatnost je zastupanje i zaštita autorskih prava.

Nositelj autorskih prava je uvijek fizička osoba, obično sam autor koji je stvorio originalnu intelektualnu tvorevinu, ali to može biti i bilo koja fizička ili pravna osoba različita od autora, koja je po osnovi ugovora, nasljeđivanja ili drugog pravnog posla stekla pravo ekonomskog iskorištavanja tuđeg autorskog djela.

To je osoba čije su ime i prezime, pseudonim ili neki drugi znak označeni na djelu na uobičajeni način.

Tako su i autori muzičkog djela njeni vlasnici, te se ona ne smije bez njihova odobrenja koristiti, prerađivati, reproducirati itd.

Autor i njegovi nasljednici uživaju isključiva osobno-pravna ovlaštenja (autorska moralna prava), isključiva imovinsko-pravna ovlaštenja (autorska imovinska prava) i druga prava koja su određena zakonom.

Autorsko djelo je originalno, duhovno (intelektualno) ostvarenje iz književnog, umjetničkog i naučnog područja koje ima individualni karakter i koje je na neki način izraženo. Autorsko djelo je temeljni pojam autorskog prava.

Autorska imovinska prava sadrže isključivo ovlaštenje autora da zabrani ili dozvoli iskorištavanje svog djela ili primjeraka tog djela. Drugo lice može da iskorištava to djelo samo sa dozvolom autora, pri čemu za svaki oblik iskorištavanja autoru pripada posebna naknada. To su prava autora na ekonomsko iskorištavanje njegovog djela.

Prihod od imovinskih prava uključuje prihode ostvarene otuđenjem, odnosno prodajom, ustupanjem ili zamjenom ili drugim prijenosom uz naknadu, autorskih prava, patenata, licence, franšiza i ostale imovine koja se sastoji samo od prava. Ustupanje imovinskih prava podrazumjeva ustupanje korištenja zaštićenih prava, te dohodak koji se po tom osnovu ostvari (tzv.tantjem) treba oporezovati u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.

Član 21. Stav (1) Zakona o porezu na dohodak („Službene novine FBiH“, broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13) prihod od imovinskih prava uključuje prihode ostvarene otuđenjem, odnosno prodajom, ustupanjem, zamjenom ili drugim prijenosom uz naknadu, autorskih prava, patenata, licence, franšiza i ostale imovine koja se sastoji samo od prava.

Član 21. Stav (2) Dohodak od vremenski ograničenog ustupanja prava koji se odnosi na autorska prava i prava industrijskog vlasništva (prava na iskorištavanje prirodnih bogastava, pravo na tehnološki postupak, poslovne adresare i drugo), oporezuje se kao dohodak od imovinskih prava samo onda kada se ne radi o dohotku koji se oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti.

Član 21. Stav (3) Osnovicu oporezivanja dohotka od imovinskih prava čini razlika između prihoda utvrđenih prema tržišnoj vrijednosti imovinskog prava koje se prodaje, ustupa ili zamjenjuje uz naknadu i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačke cijene industrijskih proizvoda.

Član 21. Stav (4) Rashodi koji se mogu odbiti od prihoda ostvarenog prodajom imovinskih prava priznaju se u stvarnom iznosu na osnovu principa blagajne

Član 21. Stav (5) Rashodi koji se mogu odbiti od prihoda ostvarenih od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava iznose 20% od prihoda ostvarenog po tom osnovu.

Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da je porezni obveznik AMUS naprijed navedenim načinom raspodjele prikupljenih sredstava umanjio osnovica za oporezivanje.

Naime, ukupan iznos prikupljenih sredstava od korištenja autorskih muzičkih djela nikako ne može biti predmetom nekog predhodnog umanjenja za troškove po osnovu obavljanja poslova kolektivnog ostvarivanja prava autora muzičkih djela prije nego što ista budu oporezovana.

Shodno naprijed navedenom, inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da je porezni obveznik AMUS trebao postupati, kako slijedi:

Utvrđivanje akontacije poreza na dodak od ustupanja imovinskih prava

Shodno članu 32.Zakona stav (3) Porez na dohodak od ustupanja imovinskih prava obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac dohotka kao porez po odbitku istovremeno sa isplatom dohotka i to primjenom stope od 10% na iznos isplaćene naknade umanjen za rashode iz člana 21.stav (5) ovog Zakona, bez prava na lični odbitak iz člana 24.ovog Zakona. Plaćeni porez smatra se konačnom poreznom obavezom i ovaj dohodak porezni obveznik ne unosi u godišnju poreznu prijavu. Isplatilac je dužan da nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostavi obrazac na kojem prijavljuje isplaćene iznose dohotka od ustupanja imovinskih prava (član32. stav 3. Zakona), te obračunate poreze na propisanom obrascu (PIP-1034)-Prijava poreza na prihod od imovine i imovinskih prava.

Autorska imovinska prava, u skladu sa autorskim i srodnim pravima sadrže isključivo ovlaštenje autora da zabrani ili dozvoli iskorištavanje svog djela i primjeraka tog djela, tj.drugo lice može iskorištavati autorsko djelo samo sa dozvolom autora, te za svaki oblik iskorištavanja autorskog djela od drugog lica autoru pripada posebna naknada.

Rashodi koji se mogu odbiti od prihoda ostvarenih od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava (član 21.stav 5.Zakona), tj.priznati rashodi koji umanjuju osnovicu za porez, iznose 20% prihoda ostvarenog po tom osnovu, bez prava na lični odbitak koji bi fizičko lice eventualno imalo po osnovu važeće porezne kartice. Posebno propisan obrazac kojim se vrši prijava uplaćenog poreza po odbitku na dohodak od imovinskih prava je Obrazac PIP-1034.

Shodno naprijed citiranim Zakonskim odredbama, inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da je kontrolisani porezni obveznik AMUS kod obračuna uzimao umanjenu osnovicu za oporezivanje, te vršio pogrešan obračun poreznih obaveza.

Naime, Ugovorom o isključivom ustupanju imovinskih-autorsko pravnih ovlaštenja, autor-nosilac autorskog prava ovlašćuje i obavezuje AMUS da u svoje ime, a za njegov račun vrši naplatu naknade za korištenje autorskih djela.

Kada korisnici autorskih prava-kupci (kojim AMUS fakturiše) uplate naknadu za ustupanje autorskih-imovinskih prava smatra se da je izvršena naplata dohotka za račun autora.

Članom 21. Stav (5) propisano je da rashodi koji se mogu odbiti od prihoda ostvarenih od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava iznose 20% od prihoda ostvarenog po tom osnovu.

Nakon odbitka rashoda po stopi od 20%, propisanih Zakonom, ostatak će predstavljati osnovicu za oporezivanje, te će se na isti vršiti obračun poreza na dohodak po stopi od 10%, shodno odredbama člana 32.stav 3.Zakona.

U postupku inspekcijskog nadzora, uvidom u finansijsko knjigovodstvo poreznog obveznika "AMUS" Sarajevo, cto 121Kupci, utvrđene su uplate kupaca po ispostavljenim fakturama, na ime usluga ustupanja korištenja autorskih djela.

• Radi se o slijedećim grupama kupaca:

- Kupci pravna lica pausal;
- Kupci pravna lica emiteri;
- Kupci pravna lica koncerti;
- Kupci pravna lica kablovski emiteri;
- Kupci pravna lica tržišni centri;
- Kupci pravna lica hoteli;
- Emiteri tužena pravna lica;
- Kupci iz inostranstva.

Iz naplaćenog iznosa (fakturisano sa PDV-om) u postupku nadzora je isključen PDV(obaveza PDV-a za platiti), te je na tako utvrđenu osnovicu nakon odbitka rashoda po stopi od 20%, propisanih Zakonom, izvršen obračun poreza na dohodak po stopi od 10%, shodno naprijed citiranim odredbama Zakona.

Pregled prikupljenih, naplaćenih sredstava-prihoda od autorsko imovinskih prava u periodu 2013.-25.05.2015.godine, daje se u slijedećoj tabeli:

Godina	Naplaćeno od kupaca sa PDV-om	Naplaćeno bez PDV-a (naplaćeni prihod)	Rashodi 20%	Osnovica za oporezivanje
2013	1.976.178,88	1.689.041,87	337.808,37	1.351.233,49
2014	2.735.537,53	2.338.066,39	467.613,28	1.870.453,11
01.01.-25.05.15	1.173.803,63	1.003.251,02	200.650,20	802.600,82
UKUPNO:	5.885.520,04	5.030.359,28	1.006.071,85	4.024.287,42

Shodno naprijed utvrđenom, u postupku inspekcijskog nadzora izvršen je obračun poreza na dohodak, kako slijedi:

Opis	Porezni obveznik -finansijsko knjigov.		Utvrđeno kontrolom			Obračun kamata
	Prijavljena porezna obaveza	Uplaćena porezna obaveza	Razlika za uplatu	Obračunat a porezna obaveza	Dodatna porezna obaveza	
Porez na dohod.10% 2013.godina	41.492,92	41.492,92	93.630,43	135.123,35	135.123,35	32.208,87
Porez na dohod.10% 2014.godina	39.868,23	39.868,23	147.177,08	187.045,31	187.045,31	29.141,06
Porez na dohod.10% 2015.godina	9.035,15	9.035,15	71.224,93	80.260,08	80.260,08	9.971,49
UKUPNO:	90.396,30	90.396,30	312.032,44	402.428,74	402.428,74	71.321,42

Zatezne kamata je obračunata u skladu sa članom 68.Zakona o poreznoj upravi („Sl.novine FBiH“, broj: 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14 i 91/15), a po stopi od 0,04% za svaki dan zakašnjenja na osnovu člana 2. i 4. Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode („ Sl.novine FBiH“, broj: 48/01, 52/01, 42/06, 28/13, 66/14 i 86/15), zaključno sa **09.05.2016.godine.**

Napomena:

U postupku inspekcijskog nadzora je utvrđeno da je kontrolisani porezni obveznik AMUS na ime naplaćenih naknada za ustupanje autorskih-imovinskih prava u ime autora vršio obračun i uplatu 10% poreza na dohodak, 6% doprinosa za PIO, 4% doprinosa za

zdravstvo, pripadajuće iznose posebne i vodne naknade, te podnosio PUFBIH obrazac AUG-1031(b)autorski honorari).

Kako je nadzorom utvrđeno da imenovani nije trebao obračunavati i uplaćivati 6% doprinosa za PIO i 4% doprinosa za zdravstvo upućuje se da podnese zahtjev za povrat ili za preknjiženje na drugu vrstu prihoda u okviru istih fondova.

Daje se pregled uplaćenih doprinosa za PIO-6% i doprinosa za zdravstvo-4% koje je porezni obveznik pogrešno uplatio, kako slijedi:

Godina	Doprinosa za PIO 6%	Doprinosa za zdravstvo 4%
2013	24.119,31	16.077,78
2014	20.925,69	13.903,31
01.01.-25.05.15	4.596,01	3.139,36
UKUPNO:	49.641,01	33.120,45

Inspekcijom nadzorom je utvrđeno da je porezni obveznik AMUS u periodu 2013.-25.05.2016.godine, uplatio porez na dohodak u ukupnom iznosu od 90.396,30 KM na vrstu prihoda 716 116-Porez na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12.stav 4.Zakona o porezu na dohodak.

Član 12. stav (4).Zakona propisuje: "Drugim samostalnim djelatnostima u smislu stave 2.tačka 4.ovog člana smatraju se:1)djelatnost članova predstavničkih organa vlasti, 2)djelatnost članova skupština i nadzornih odbora privrednih društava, upravnih odbora, stečajnih upravitelja i sudija porotnika koji nemaju svojstvo zaposlenika u sudu, 3)povremene samostalne djelatnosti kao što su:povremene djelatnosti naučnika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudija i delegate i druge djelatnosti koje se obavljaju uz neku osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost.

Shodno citiranim članovima Zakona evidentno je da je vršena uplata na pogrešnu vrstu prihoda.

Naime, shodno Pravilniku o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije BiH ("Službene novine FBiH", broj: 35/13, 53/13, 63/13, 93/2013, 103/13,11/14, 19/14, 46/14, 60/14, 65/14, 105/14, 20/15, 44/15, 53/15, 73/15, 91/15 i 51/16) uplata poreza na dohodak fizičkih lica od imovine i imovinskih prava treba se usmjeriti na vrstu prihoda 716 113-Prihod od poreza na dohodak fizičkih lica od imovine i imovinskih prava.

Shodno navedenom, uplate poreznog obveznika AMUS-a, potrebno je preknjižiti sa vrste prihoda 716 116 (pogrešna vrsta prihoda), na vrstu prihoda 716 113.

Nadležna ispostava PU FBiH će stornirati zaduženja po podnesenim obrazascima AUG-1031(b) autorski honorari), a uplate u iznosu od 90.396,30KM preknjižiti sa vrste prihoda 716 116 na vrstu prihoda 716 113.

Uplate poreza na dohodak u iznosu od 90.396,30 KM će se zadužiti Rješenjem o dodatno utvrđenim poreznim obavezama.

Dana 26.05.2016. godine kontrolisani porezni obveznik "AMUS" Sarajevo,ul. Obala Kulina bana br.22, Općina Stari Grad dostavio je, u zakonskom roku, prigovor na Zapisnik o inspekcijom nadzoru broj:13-9-02-15-10-480/15 od 17.05.2016. godine, koji se u cjelosti odbija kao neosnovan.

U dostavljenom prigovoru kontrolisani porezni obveznik „AMUS“ Sarajevo navodi:
" Prigovor na Zapisnik o inspekcijom nadzoru br.13-9-02-15-10-480/15 od 17.05-2016. godine, zbog pogrešne primjene materijalnog propisa, odnosno Zakona o porezu na dohodak, i to:

1.Prilikom utvrđivanja osnovice za obračun poreza na dohodak, porezni inspektori polaze od ukupno naplaćenog prihoda AMUS.

- 2. Kao trenutak nastanka obaveze plaćanja poreza na dohodak, porezni inspektori utvrđuju trenutak naplate prihoda od strane AMUS.

Oboje (pod 1. i 2.) je protivno odredbi Zakona o porezu na dohodak, gdje se u članu 32. stav (3) izričito navodi:

“Porez na dohodak od ustupanja imovinskih prava obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac dohotka kao porez po odbitku istovremeno sa isplatom dohotka i to primjenom stope 10% na iznos isplaćene naknade umanjen za rashode iz člana 21. stav (5) ovog Zakona, bez prava na lični odbitak iz člana 24. ovog Zakona. Plaćeni porez smatra se konačnom poreskom obavezom i ovaj dohodak poreski obveznik ne unosi u godišnju poresku prijavu.”

1. Osnovica za utvrđivanje porezne obaveze

Prema citiranom čl. 32. stav (3) Zakona, porez na dohodak od ustupanja imovinskih prava obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac dohotka **primjenom stope od 10% na iznos naknade.**

Dakle, osnovicu za obračun poreza na dohodak predstavlja iznos isplaćene naknade autorima. Ukupno naplaćeni prihodi od strane AMUS ne predstavljaju iznos isplaćene naknade autorima, pa ne predstavljaju ni osnovicu za utvrđivanje obaveze za dohodak.

2. Trenutak nastanka porezne obaveze

Prema citiranom čl. 32. stav (3) Zakona, porez na dohodak od ustupanja imovinskih prava obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac dohotka kao porez po odbitku **istovremeno sa isplatom dohotka.**

Dakle, porezna obaveza nastaje u trenutku isplate dohotka autorima. Trenutak naplate prihoda od strane AMUS ne predstavlja trenutak isplate dohotka autorima, pa ne predstavlja ni trenutak nastanka porezne obaveze.

3. Obračun, obustavljanje i uplata poreza na dohodak od imovinskih prava

Utvrđivanje osnovice poreza na dohodak kao i utvrđivanje trenutka nastanka porezne obaveze je u uzročno-posljedičnoj vezi sa određivanjem subjekta koji obračunava, obustavlja i uplaćuje porez na dohodak od imovinskog prava (čl. 32. stav 3. Zakona). Ako je osnovica za obračun poreznih obaveza ukupno naplaćeni prihod od strane AMUS (a ne dohodak isplaćen autorima), te ako porezna obaveza nastaje sa naplatom prihoda od strane AMUS (a ne sa isplatom dohotka autorima), onda bi iz toga proizlazilo da porez na dohodak od imovinskih prava obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju korisnici usluge AMUS (RTV i kablovski emiteri, tržišni centri, ugostitelji, organizatori koncerata itd.), a ne AMUS kao organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskih prava.

Budući da nema dileme da porez na dohodak od imovinskih prava obračunava, obustavlja i uplaćuje AMUS (a ne korisnici usluge AMUS-a), onda nema dileme da:

-osnovicu za obračun poreza na dohodak predstavlja iznos isplaćene naknade autorima;
-trenutak nastanka porezne obaveze je trenutak isplate naknade autorima.”

Odbijajući gore citirane navode iz dostavljenog prigovora upućenog na Zapisnik o inspekcijskom nadzoru broj: 13-9-02-15-10-480/15 od 17.05.2016. godine navodimo slijedeće:

Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da “AMUS” Sarajevo sa Autorima-nosiocima autorskog prava zaključuje **Ugovore o isključivom ustupanju imovinskih-autorsko pravnih ovlaštenja**, čime autor-nosilac autorskog prava ustupa AMUS-u svoja imovinska, autorsko-pravna ovlaštenja.

Članom 2. zaključenih ugovora navodi se slijedeće:

Autor-Nosilac autorskog prava ovlašćuje i obavezuje AMUS da u svoje ime, a za njegov račun vrši:

- **Sklapanje ugovora o prijenosu neisključivih prava korisnicima za korištenje autorskih djela iz baze podataka Udruženja pod jednakim uslovima za iste vrste korisnika, za iste vrste djela i za iste načine korištenja,**

- Sklapanje kolektivnih ugovora s reprezentativnim udruženjima korisnika o uslovima za korištenje autorskih djela,
- Objavljivanje usaglašene tarife o visini naknada za korištenje autorskih djela i upoznavanje korisnika s visinama tih naknada,
- **Naplatu naknade za korištenje autorskih djela,**
- Raspodjelu naplaćenih, odnosno primljenih naknada autorima prema unaprijed određenim pravilima o raspodjeli,
- Kontrolu nad korištenjem autorskog djela koja čine repertoar/bazu podataka Udruženja,
- Pokretanje i vođenje postupka zaštite kod sudova i drugih državnih organa u slučaju povrede prava koja ostvaruje i štiti Udruženje,
- Sklapanje ugovora sa stranim kolektivnim organizacijama i njihovim udruženjima,
- Druge aktivnosti koje su povezane sa kolektivnim ostvarenjem prava i koje mogu razumno predstavljati troškove poslovanja Udruženja (obrazovne i promotivne aktivnosti za podizanje svijesti o potrebi poštivanja autorskog prava, njegove zaštite i slično). U promotivne aktivnosti udruženja treba uključiti sve radiostanice i televizije koje su registrirane u Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH (RAK), zbog ravnopravnosti korisnika.

Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da „AMUS“ Sarajevo -kolektivna organizacija nema svoja vlastita sredstva i ona ostvaruje prihode isključivo od korištenja prava svojih članova i tako upravlja tuđim novcem.

Naime, kupci korisnici usluga na osnovu izdatih faktura od strane AMUS-a (fakturiše se „Autorska naknada o davanju dozvole za korištenje autorskih muzičkih djela“) vrše uplate po osnovu istih na žiro-račun AMUS-a.

Ovako prikupljena sredstva idu u raspodjelu na način da od ukupno naplaćenih sredstava kolektivna organizacija izdvaja sredstva za pokrivanje troškova svoga rada (plaće, naknade, doprinosi, porezi, tekući troškovi, režijski troškovi i sl.) zatim, predviđeno Pravilnikom kolektivne organizacije, sredstva za socijalne i kulturne svrhe, fond za poticanje odgovarajućeg umjetničkog i kulturnog stvaralaštva, te fond za žalbe i prigovore. Nakon izdvajanja za pomenute svrhe, ostatak sredstava kolektivna organizacija raspoređuje svojim članovima-autorima. Obračun naknade autoru vrši se na osnovu unesenih podataka-inputa, a putem softverske aplikacije.

Ovaku obračunatu i isplaćenu, članovima-autorima, naknadu od ustupanja imovinskih prava-tantijeme kontrolisani porezni obveznik AMUS Sarajevo tretirao je kao dohodak od samostalne djelatnosti sukladno odredbama člana 12. stav 1, stav 2 i stav 4. Zakona o porezu na dohodak.

Na isplaćene naknade, isplaćene po osnovu djelatnosti iz člana 12. stav 4. tačka 3) obračunavani su i plaćani doprinosi iz osnovice za osnovno zdravstveno osiguranje na teret osiguranika po stopi od 4% koja je propisana članom 10a. stav 1. tačka 1. Zakona o doprinosima i na teret isplatioca primanja doprinos za PIO/MIO po stopi od 6%, kao i akontacije poreza na dohodak po stopi od 10% član 30. stav 2. Zakona o porezu na dohodak, od osnovice koju čini bruto naknada umanjena za iznos doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje na teret osiguranika. Po izvršenim isplatama podnosi PUFBIH obrazac AUG-1031(b) (autorski honorari).

Naprijed navedeni način isplate znači da se za potrebe finansiranja kolektivne organizacije mogu izdvojiti sredstva čiji iznos nije ograničen, a ostatak ide u raspodjelu za isplate autorima. Međutim ni taj ostatak nije oporeziv cjelokupan, jer se priznaju rashodi u iznosu od 30%.

Inspekcijskim nadzorom je konstatovano da ukupan iznos prikupljenih sredstava od korištenja autorskih muzičkih djela nikako ne može biti predmetom nekog predhodnog umanjenja za troškove po osnovu obavljanja poslova kolektivnog ostvarivanja prava autora muzičkih djela prije nego što ista budu oporezovana.

Napominjemo, da Ugovorom o isključivom ustupanju imovinskih-autorsko pravnih ovlaštenja, autor-nosilac autorskog prava ovlašćuje i obavezuje AMUS da u svoje ime, a za njegov račun vrši naplatu naknade za korištenje autorskih djela.

Kada pravno lice AMUS naplati sredstva na ime naknade za korištenje autorskih djela za račun autora ono ima pravo da prizna rashode u iznosu od 20%, što je definisano Članom 21. Stav (5) Zakona, a ostatak predstavlja dohodak autora koji podliježe oporezivanju shodno odredbama Zakona (porez na dohodak po stopi od 10%, shodno odredbama člana 32.stav 3.Zakona).

Iz svega navedenog,inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da se momenat uplate korisnika autorskih prava-kupaca (kojim AMUS fakturiše) smatra izvršenom naplatom dohotka za račun autora.

Uzimajući u obzir činjenice utvrđene u inspekcijskom nadzoru i konstatovane Zapisnikom broj: 13-9-02-15-2-480/15 od 17.05.2016. godine, te navode istaknute od strane poreznog obveznika, dokaze koji se nude, utvrđene obaveze u ukupnom iznosu su činjenično i pravno utemeljene i kao takve osnovane.

Slijedom, izloženih razloga i citiranih propisa u skladu sa članom 64. Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl. novine F BiH", broj: 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14 i 91/15) odlučeno je kao u dispozitivu Rješenja.

Protiv ovog rješenja može se uložiti žalba u roku od osam (8) dana od dana dostavljanja rješenja.

Žalba se predaje Poreznoj upravi FBiH-Kantonalni ured Sarajevo-Odsjek za inspekcijski nadzor, a izjavljuje nadležnom drugostepenom organu Federalnog ministarstvu finansija/financija.

Prilikom podnošenja žalbe dužni ste uplatiti upravnu pristojbu u federalnim biljezima-taksenim markama u vrijednosti 15,00 KM, u skladu sa Zakonom o Federalnim upravnim pristojbama i tarifnim brojem 3. Tarife federalnih upravnih pristojbi ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj: 6/98, 8/00).

**DOSTAVLJENO:
Poreznom obvezniku
Poreznoj ispostavi
Arhivi**

FEDERALNI POREZNI INSPEKTORI:

Suvada Imširović

Senada Vinković